

Institutionsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5797
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Undervisningsministeriets Indkøbspolitik

30. oktober 2008

Sags nr.:

050.867.031

1. Indledning.

Undervisningsministeriets indkøbspolitik tager udgangspunkt i Finansministeriets '*Cirkulære om indkøb i staten*' samt vejledningen '*Effektiv opgavevaretagelse i staten*', og indgår som en del af den samlede effektiviseringsstrategi.

Deloitte har endvidere i 2007 gennemført en analyse af indkøbsområdet for Undervisningsministeriet.

Undervisningsministeriet udgør overordnet et fælles indkøbsområde, og skal udnytte stordriftsfordele ved selve indkøbet, stordriftsfordele ved tilrettelæggelsen af indkøbsarbejdet, effektiviseringsfordele i udførelsen af indkøbsarbejdet og fordele ved digital indkøb.

Indkøbspolitikken skal løbende tilpasses ud fra Finansministeriets vejledninger for derved at opnå en tilfredsstillende regelefterlevelse i forhold til anvendelse af de statslige indkøbsaftaler. Formålet er samlet at optimere indkøbsområdet.

2. Formål.

Indkøbspolitikken fastlægger de overordnede retningslinjer og rammer for indkøbsdispositioner i Undervisningsministeriet.

Alle ministerområdets indkøb af varer og tjenesteydelser er omfattet af indkøbspolitikken. Indkøbspolitikken overordnede formål er at opnå bedst mulig udnyttelse af ministerområdets ressourcer på indkøbsområdet, herunder at opnå:

- Bedste priser og leverandørbetingelser, kvalitet, service etc. baseret på koncernens stordriftsfordele ved fælles indkøbsbehov samt volumen.
- Mere effektive arbejdsprocesser omkring indkøbsarbejdet.
- Fordele ved digitalisering af indkøbsprocessen.
- Kompetenceudvikling af indkøbsmedarbejdere.
- Indkøb af energieffektive produkter.

Gældende regler, herunder EU-udbudsregler, national udbudslovgivning, Finansministeriets cirkulærer, Cirkulære om miljø- og energihensyn ved statslige indkøb, sociale og etiske hensyn, regnskabsregler mv., skal altid respekteres.

Indkøbspolitikken effektivisering er en fælles opgave, som kræver støtte af ledelse såvel som af indkøbsfunktionerne i departementet og de enkelte styrelser.

3. Organisering.

Etablering af koncernindkøbsfunktion.

Der er i 1. kvartal 2008 etableret en koncernindkøbsfunktion i Undervisningsministeriet.

Koncernindkøbsfunktionen har bl.a. til opgave at sikre, at Undervisningsministeriet køber effektivt og mest hensigtsmæssigt ind som koncern samt overholder de retningslinjer, som Finansministeriet har udstukket vedrørende standardisering, koordinering og forpligtelse. Indkøbsfunktionen skal aktivt medvirke til at sikre den praktiske udmøntning af indkøbspolitikken. Endvidere er det koncernindkøbsfunktionens formål at tilvejebringe rammerne for, at koncernen udnytter de ressourcer, der anvendes på indkøb optimalt.

Undervisningsministeriets indkøb er organiseret efter princippet om central koordinering med decentral disponering. Hovedelementerne i denne model er, at de strategiske mål fastlægges centralt, og de operationelle indkøb gennemføres lokalt.

Koncernindkøbsfunktionen har til opgave at:

- Sikre at Undervisningsministeriet køber effektivt ind som koncern.
- Sikre at de retningslinjer, som Finansministeriet har udstukket vedrørende standardisering, koordinering og forpligtelse, overholdes.

- Udarbejde fælles indkøbs- og udbudspolitik med tilhørende handlingsplaner.
- Bidrage til effektiviseringsstrategi.
- Rådgive vedrørende indkøbs- og udbudstekniske spørgsmål.
- Etablere og administrere indkøbsaftaler.
- Kontaktled til relevante offentlige myndigheder.
- Formand for koordineringsgruppen.

Etablering af koordineringsgruppe.

Der vil i 1. kvartal 2008 blive etableret en koordineringsgruppe, KoncernIndkøbsForum, for indkøb.

Formålet med koordineringsgruppen er at sikre en professionalisering og effektivisering af ministeriets indkøb.

Koordineringsgruppen vil bestå af en – eller flere – repræsentanter fra departementet og styrelser under Undervisningsministeriet med overordnet indkøbsansvar, som er forpligtet af Finansministeriets retningslinjer for indkøb.

Koordineringsgruppen skal sikre, at indkøbspolitikken implementeres i koncernen. Medlemmerne vil ligeledes være ansvarlige for at formidle og implementere det statslige indkøbsprojekt, samt nye tiltag inden for indkøbsområdet, for derved at opnå den forventede udmøntning af indkøbspolitikken.

Følgende opgaver vil endvidere blive varetaget af koordineringsgruppen:

- Koordinering mellem koncernens indkøbsfunktioner, herunder udbudspolitikken.
- Deltagelse i og formidling af tværministerielle initiativer.
- Erfaringsudveksling og vidensdeling på indkøbsområdet.
- Indsamling og formidling af data til brug for dokumentation for koncernens effektivitet på indkøbsområdet.

Koordineringsgruppen skal sikre:

- At indkøb overholder de overordnede rammer og fælles retningslinjer, der er fastlagt i indkøbspolitikken.
- Udarbejdelse af- og løbende opfølgning på indkøbs- og udbudspolitik samt handlingsplaner, instrukser og forretningsgange mv., som er udarbejdet i relation dertil.
- At der formidles kendskab om gældende regler og principper for indkøb, annoncering og udbud til relevante personer i egen institution.

- At nationale og internationale udbudsregler overholdes.
- At koncernindkøbsfunktionen som minimum orienteres, når der gennemføres udbud eller større indkøb. Alle enkeltstående koncernspecifikke indkøb over 100.000 kr., der ikke er omfattet af Finansministeriets, SKI eller lignende aftaler, koordineres således med koncernindkøb.

Koordineringsgruppen samles minimum 4 gange om året eller efter behov.

For at systematisere hvordan koncernen informeres om indkøb, redigerer og udsender koordineringsgruppen et nyhedsbrev, der som udgangspunkt udkommer kvartalsvist. Nyhedsbrevets målgruppe er medarbejdere i koncernen, som arbejder med indkøb eller har anden interesse for indkøb. Nyhedsbrevet kan også sendes til eksterne samarbejdspartnere på indkøbsområdet, f.eks. SKI og koncernindkøbsfunktioner i øvrige ministerier. Nyhedsbrevet vil også kunne findes på ministeriets hjemmeside og/eller intra-/fælles intranet.

4. Målsætninger.

Koncernindkøbsfunktionen fastsætter i samarbejde med koordineringsgruppen definitioner for målsætninger.

Målene skal være operationelle. Overordnet vil der lægges vægt på måling af effektivisering af indkøbsprocessen, kompetenceudvikling samt ledelsesinformation.

Der vil løbende blive fulgt op på målopfyldelsen, der vil indgå i ledelsesinformationen.

Det fremgår af handlingsplanen for indkøb hvilke aktiviteter, der vil blive iværksat for at opnå de formulerede mål.

Indsatsområder:

- Optimere og standardisere indkøbsprocessen:
KoncernIndkøb vil i samarbejde med koordineringsgruppen udarbejde standardiserede indkøbsprocesser for hele ministerområdet.
- Sikre rette information er til rådighed for brugerne:
Det skal sikres, at nyeste information vedrørende indkøb er tilgængeligt ministeriets hjemmeside og/eller intra-/fælles intranet.

- Brug af indkøbs-/rammeaftaler:
 - Sikre brug af Finansministeriets indkøbsaftaler:
 - Det skal sikres, at compliance i 2008 udgør mindst 80 %, målt som gennemsnit af de 4 kvartaler.
 - Sikre brug af SKI-aftaler:
 - Det skal sikres, at mindst 80 % af vare og tjenesteydelser, der er udbudt af SKI, indkøbs på SKI-rammeaftaler.
- Sikre at stordriftsfordele opnås ved koordinering af indkøb:
 - Koncernindkøbsfunktionen orienteres om alle koncernspecifikke indkøb over 100.000 kr., som ikke foretages på i forvejen godkendte aftaler for at blive forsøgt koordineret.
- Implementere digitalt indkøb:
 - Implementering af kommende indkøbs- og fakturasystem, som Finansministeriet har i udbud i 2008.
- Sikre bedst mulig organisering af indkøb:
 - Der skal sikres at alle led, KoncernIndkøb, de ansvarshavende chefer og disponenterne, følger ministeriets politik i praksis.
- Etablering og drift af koordineringsgruppe:
 - Der oprettes i 1. kvartal 2008 en koordineringsgruppe for indkøb.
- Kompetenceudvikling:
 - Som et led i professionaliseringen af indkøbsområdet vil KoncernIndkøb i samarbejde med koordineringsgruppen lave forslag til vejledninger, kurser, tema-dag mv., som skal sikre at relevante indkøbsmedarbejdere er ajour med regler og lovgivning på området.
- Samarbejde og netværk:
 - I forsøg på at opnå maksimal indflydelse i forbindelse med diverse obligatoriske indkøbsaftaler og for at øge og forbedre samarbejde og netværk på tværs af staten på det indkøbsmæssige område bør Undervisningsministeriet deltage aktivt i alle relevante fora og projektgrupper.

- **Optimering af ledelsesinformation:**
Der skal udarbejdes ledelsesinformation på flere niveauer, der har til formål at synliggøre bl.a. compliance, opnåede besparelser, kommende udbud mv.

5. Processer.

For at sikre at indkøb sker ensartet og korrekt, er den overordnede procedure for valg af leverandør altid, at der tages udgangspunkt i de af indkøbspolitikken fastlagte og prioriterede indkøbsaftaler.

Der er krav om, at koordinering foretages, hvor det er muligt såvel internt inden for ministerområdet som eksternt uden for ministerområdet.

Samarbejdsrelationerne styrkes i forbindelse med etablering af koordineringsgruppen, som muliggør vidensdeling på indkøbsområdet.

Fordelen ved anvendelse af rammeaftaler er bl.a., at udbudsforpligtelsen er afløftet samt at enhederne ikke, hver gang de skal foretage et indkøb, selv skal bruge ressourcer på at afsøge markedet.

Indkøbsaftaler.

Der eksisterer en række former for koordinerede aftaler, som er omfattet af Undervisningsministeriets indkøbspolitik og hvor på, der bliver målt compliance.

Det er Undervisningsministeriets politik, at disse aftaler skal anvendes af såvel ministeriets departement som af de styrelser, der er omfattet af Cirkulære om indkøb i staten.

Alle større indkøbsopgaver, dvs. indkøb der udgør over 500.000 kr. i aftaleperioden, skal gennemføres via rammeaftaler, hvor udbudsforpligtelsen er afløftet eller via gennemførelse af specifikke udbud/annonceringer.

Aftalerne skal anvendes i nedenstående prioriterede rækkefølge:

Forpligtende indkøbsaftaler indgået af Finansministeriet.

Finansministeriet udbyder på vegne af Staten indkøbsaftaler af vare og tjenesteydelser, hvor der kan opnås en effektivisering i forbindelse med standardisering, koordinering og forpligtigelse.

Undervisningsministeriet er forpligtet til at anvende Finansministeriets indkøbsaftaler på følgende kategorier:

Pr.1.1.2007

- Kontorvarer:
 - Kontorartikler (delaftale)
 - Dataforbrugsstoffer og tilbehør (delaftale)
 - Papir i ark (delaftale)
- Kontormaskiner:
 - Multifunktionsmaskiner (delaftale)
 - Printere (delaftale)
- Kontormøbler

Pr.1.1.2008

- Computere
- Standardsoftware
- Hjemmearbejdspladser
- Telefoniaftale
- Datakommunikation
- Servere
- Storage

SKI-rammeaftaler.

Statens og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI) udbyder på vegne af det offentlige rammeaftaler indenfor vare og tjenesteydelser. Indkøb af vare og tjenesteydelser, der ikke er omfattet af Finansministeriets aftaler, skal, hvor det er muligt og fordelagtigt, ske via SKI's rammeaftaler.

I forbindelse med SKI-rammeaftalerne og nyeste udbudsdirektiv, som trådte i kraft 1. januar 2005, er der givet mulighed for at genåbne konkurrencen, hvor der er indgået aftale med flere leverandører. Afhængig af aftalens indhold og vilkår kan der foretages indkøb på følgende måder:

- Mini-udbud:
 - Fastlægger rammeaftalen ikke alle vilkår, kan konkurrencen genåbnes via et mini-udbud. Ved et mini-udbud indhentes opgavespecifikke tilbud hos alle relevante leverandører, der er valgt på den aktuelle rammeaftale. Yderlig oplysning vedrørende mini-udbud findes på www.ski.dk. Endvidere findes der vejledning og skabeloner til brug for afholdelse af mini-udbud på ministeriets hjemmeside og/eller intra-/fælles intranet.

- E-auktion (elektronisk auktion):
En e-auktion kan anvendes ved genåbning af konkurrencen i en rammeaftale, og er en særlig metode for tildeling af kontrakt. En e-auktion er således ikke en selvstændig udbudsform, men den kan anvendes som overbygning på et aktuelt udbud og bruges bl.a. i forbindelse køb på Finansministeriets Computeraftale.
- Koordinationskøb:
For at opnå yderligere rabat er det muligt at samle successive anskaffelser hos én eller flere (få) leverandører. Ministeriets koordinerede og forpligtede volumen vil blive yderligere koordineret med volumen fra andre brugere af aftalen, og den totale volumen lægges til grund ved indplaceringen på rabatskalaen for den konkrete rammeaftale. Yderlige oplysninger vedrørende koordinationskøb findes på www.ski.dk
Koordineringsaftaler via SKI skal, hvis det er hensigtsmæssigt, koordineres for hele ministerområdet. Undervisningsministeriet er forpligtet til at anvende de koordinerede aftaler.
- SKI-pris fratrukket rabat:
Indkøb af varer eller tjenesteydelser, som har en relativ lille volumen, eller hvor det af tidsmæssige årsager ikke kan lade sig gøre at koordinere indkøbet, foretages ved at indhente den aktuelle SKI-pris på den ønskede anskaffelse hos en, flere eller alle kontraktleverandører. Ud fra indkøbets størrelse, logistiske forhold mv., vil leverandøren kunne informere om eventuelle rabatsatser som ordrestørrelse, levering mv.

Tværministerielle udbud.

Udbudsegneede områder, der ikke er omfattet af ovenstående muligheder for indkøb f.eks. rengøring, vagt og sikring, skal forsøges koordineret tværministerielt.

Det er gældende for både varekøb og tjenesteydelser, hvor der er sammenfaldende behov.

Udbud og annoncering – koordineret for hele – eller dele – af ministeriet.

Udbudsegneede områder, som ikke er omfattet af ovenstående muligheder for indkøb, skal forsøges koordineret for hele eller dele af ministeriet.

Andre udbud og annoncering, samt øvrig aftaleindgåelse.

Områder, som ikke er omfattet af ovenstående mulighed for indkøb, udbydes efter aftale/orientering med koncernindkøbsfunktionen af den forbrugende enhed.

Områder, der ikke er aftalebelagt og hvor beløbet ikke overstiger annonceringspligten, indgår enhederne egne aftaler for.

Enhederne har dog en forpligtelse til at orientere koordineringsgruppen før indgåelse af egne aftaler med det sigte, at mulighederne for at opnå bred koordinering altid bør undersøges forud for decentral aftaleindgåelse.

6. Indkøbskompetencer.

Der er et løbende behov for en professionalisering af indkøbernes kompetenceniveau, som skal sikre, at de er ajour med regler og lovgivning på indkøbsområdet samt med henblik på at sikre effektive indkøb.

Fokus på indkøbernes kompetencer skal ses i relation til den generelle opprioritering af indkøbsområdet i staten og i forlængelse af anbefalingerne i såvel *'Rigsrevisionens Beretning om staten som indkøber'* som *'Analysen af nuværende indkøb modeller for en fremtidig indkøbspolitik'* udarbejdet af Deloitte i 2007.

Indkøbsfunktionerne har ændret indhold fra primært at være en funktion, som varetog forhandling af priser og vilkår, til en funktion der skal deltage i tværgående samarbejde om indkøb, varetage kommunikation vedrørende aftaler mv. På trods af at der bliver flere fælles aftaler for indkøb, er det således i høj grad relevant at kompetenceudvikle indkøbsmedarbejderne på alle niveauer.

Der er stor forskel på omfanget af behovet for kompetenceudvikling, og det kan spænde fra informationsmøder og temadage til kurser i f.eks. indkøbsjura, kontraktforhold mv.

7. Systemunderstøttelse.

Økonomistyrelsen er, primo 2008, i gang med et udbud om et statsligt indkøbs- og fakturasystem med henblik på at standardisere og effektivisere indkøbsprocessen.

I forbindelse med implementering af det kommende system skal roller og arbejdsprocesser beskrives, herunder at minimere manuelle funktioner med henblik på en ensartet og systematisk anvendelse, samt højst mulig effektivisering i forhold til eksisterende indkøbsrutiner.

Implementering af et elektronisk indkøbs- og fakturasytem vil bidrage til et bedre datagrundlag og dermed større gennemsigtighed af indkøbsmønstre.

8. Ledelsesinformation.

Indkøbsfunktionen ønsker at bidrage til, at ledelsen har de relevante oplysninger for at kunne træffe beslutninger, og sikre effektiv styring af indkøbsområdet.

For at kunne generere den relevante ledelsesinformation skal de nødvendige grunddata være til stede. Disse grunddata findes ikke på alle områder, og det er derfor et indsatsområde for koncernen at frembringe disse data.

Optimeringen af ledelsesinformation vil således først og fremmest bestå i at skabe grundlaget for at generere optimal information. Det indebærer f.eks., at en stor del af indkøbene skal registreres med en kategorikode i henhold til regler om rapporteringskrav i staten.

Det danner grundlag for at udarbejde relevant information om, hvad der indkøbes og til hvilke priser, hvilket kan lægge til grund for beregninger af besparelser og fastsættelse af mål for besparelser.

Der afrapporteres 4 gange årligt på bl.a. opnået compliance og besparelser, nøgletal for indkøb og udbud samt status på implementering af det elektroniske indkøbssystem

Bilag A

Regler og retningslinjer for udbud og indkøb

Undervisningsministeriet skal til enhver tid overholde gældende regler for indkøb og udbud.

- Cirkulæreskrivelse vedrørende nye forpligtende centralt koordinerede indkøbsaftaler pr. 1. januar 2007 (21. december 2006)
- Cirkulære om dispositionsbegrænsninger for 2007 (20. december 2006)
- Budgetvejledning 2006
- Cirkulære om energieffektivitet i statens tjeneste (april 2005)
- EU's udbudsdirektiv (bekendtgørelse nr. 937 af 16. september 2004)
- Cirkulære om udbud og udfordringer af statslige drifts- og anlægsopgaver (Finansministeriets cirkulære nr. 159 af 17. december 2002) med tilhørende vejledning (vejledning nr. 9020 af 17. februar 2003)
- Effektiv opgavevaretagelse i staten (Finansministeriet, oktober 2003)
- Cirkulære om samtidig underretning af ansøgere og tilbudsgivere (nr. 149 af 19. december 2003)
- Vejledning om indkøb i staten (Finansministeriet, december 2002)
- Virksomhedsoverdragelsesloven (nr. 710 af 20. august 2002)
- Cirkulære om indkøb i staten (Finansministeriets cirkulære nr. 9608 af 20. december 2002)
- Lovbekendtgørelse om begrænsning af skyldners mulighed for at deltage i offentlige udbudsforretninger og om ændring af visse andre love (effektivisering af inddrivelse af restancer til det offentlige) (nr. 336 af 13. maj 1997)
- Cirkulære om miljø- og energihensyn ved statslige indkøb (1995)